

ДЕРЖАВНА ПРИКОРДОННА СЛУЖБА УКРАЇНИ
Національна академія
Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Національної академії
Державної прикордонної служби
України імені Богдана Хмельницького

генерал-майор
Олександр ЛУЦЬКИЙ
«26» березня 2021 року

ПРОГРАМА
проведення вступного іспиту
із права та загальних навчальних правничих компетентностей
зі спеціальності 081 «Право»
при вступі на навчання для здобуття ступеня вищої освіти магістра

Розглянуто та схвалено вченою радою
факультету правоохоронної діяльності
Протокол № 9 від 22 березня 2021 року

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Мета проведення вступного іспиту із права та загальних навчальних правничих компетентностей зі спеціальності 081 «Право» при вступі на навчання для здобуття ступеня вищої освіти магістра.

Метою проведення вступного іспиту з права та загальних навчальних правничих компетентностей зі спеціальності 081 «Право» є перевірка рівня теоретичних і науково-прикладних знань у вступників за спеціальністю 081 «Право», в обсязі освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право», які дозволяють встановити наявність загальних правничих компетентностей, передусім за обсягами навчальної програми з «Теорії держави і права» та галузевих правових дисциплін для осіб, які не мають підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в галузі знань «Право».

2. Що включає в себе проведення вступного випробування.

2.1. Конкурсний відбір для здобуття ступенів вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» та основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти 293 «Міжнародне право» – у формі єдиного вступного іспиту з іноземної мови та єдиного фахового вступного випробування з права та загальних навчальних правничих компетентностей, або вступних іспитів в передбачених Правилами прийому випадках (за умови успішного складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови, складеного у 2020 та 2021 роках, кожного блоку єдиного фахового вступного випробування, складеного в рік вступу) та цією Програмою.

2.2. Для конкурсного відбору осіб, які на основі ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вступають на навчання для здобуття ступеня магістра, зараховуються для вступу на спеціальність 081 «Право»: результати єдиного вступного іспиту з іноземної мови у формі тесту з іноземної мови (англійська, німецька, французька або іспанська) або вступного іспиту у випадках передбачених у розділі VIII Правил прийому, результати єдиного фахового вступного випробування з права та загальних навчальних правничих компетентностей, складовими якого є тест з права та тест загальної навчальної правничої компетентності, або вступного іспиту у випадках передбачених у розділі VIII Правил прийому.

2.3. Вступний іспит з права та загальних навчальних правничих компетентностей зі спеціальності 081 «Право» включає в себе: 100 питань з навчальних дисциплін: «Теорія держави і права» (15 питань), «Адміністративне право» і «Адміністративний процес» (15 питань), «Міжнародне право» (15 питань), «Кримінальне право» і «Кримінальний процес» (15 питань), «Цивільне право» (15 питань), «Конституційне право України» (15 питань), «Сімейне право» (5 питань), «Трудове право» (5 питань).

3. Форма і порядок проведення вступного випробування.

3.1. Вступний іспит з права та загальних навчальних правничих компетентностей зі спеціальності 081 «Право» проводиться у письмовій формі

у вигляді тестування відповідно до затверджених питань або у формі тестування протягом одного дня на базі одного із класів академії, що обладнаний автоматизованими робочими місцями для вирішення тестового завдання на ПЕОМ. Максимальний час для проведення тестування становить дві академічні години.

3.2. Перелік питань та список для підготовки до вступного іспиту з права та загальних навчальних правничих компетентностей зі спеціальності 081 «Право» подано у розділі II.

3.3. Під час проведення тестування, крім членів комісії та кандидатів до вступу, мають право бути присутні ректор академії, його заступники. Інші особи лише з дозволу голови приймальної комісії.

3.4. Перевірка рівня знань вступників проводиться по тестових завданнях. Всі тестові завдання розробляються в обсязі освітньо-професійної програми в кількості – один комплект на вступників, що складають вступний іспит.

3.5. Вступне випробування проводиться в такому порядку: перед початком вступного випробування група у повному складі представляється екзаменатору. Група розміщується у аудиторії по одному вступнику за столом. Екзаменатори дають можливість кожному вступнику отримати варіант тестів. При тестуванні кандидат повинен дати відповідь на кожне питання.

3.6. Кандидату надається лише одна спроба вирішення тестового завдання. У випадку, коли кандидат відмовляється виконувати тестове завдання, йому виставляється оцінка «незадовільно».

3.7. Після завершення виконання завдання або після закінчення встановленого часу кандидати з дозволу голови комісії залишають аудиторію.

3.8. Попереднє ознайомлення вступників зі змістом тестових завдань суворо забороняється. Під час проведення тестування забороняється використовувати підручники, навчальні посібники та інші матеріали, що не передбачені рішенням приймальної комісії, а також вести розмови між кандидатами. В разі порушення кандидатом даної вимоги він відсторонюється від участі у випробуванні, що фіксується у протоколі приймальної комісії. Апеляції з питань відсторонення від проведення вступного іспиту не розглядаються. Повторне складання вступних додаткових випробувань, після відсторонення не дозволяється.

3.9. Рішення приймальної підкомісії оголошується після перевірки тестових завдань і виставляється в екзаменаційну відомість і екзаменаційний лист.

3.10. Необхідний довідковий матеріал, котрим дозволяється користуватися кандидатам під час вступного випробування: Програма вступного іспиту з права та загальних навчальних правничих компетентностей зі спеціальності 081 «Право» при вступі на навчання для здобуття ступеня вищої освіти магістра.

3.11. Перелік матеріального забезпечення вступного випробування:

3.11.1. Екзаменаційна відомість – 1 шт.

3.11.2. Матеріали для проведення вступного випробування – 1 шт.

3.11.3. Екзаменаційні тести – 1 комплект.

3.11.4 Лист письмової відповіді – не менше 40 листів.

II. ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1. Перелік тем для підготовки до вступного іспиту з права та загальних навчальних правничих компетентностей зі спеціальності 081 «Право».

Теорія держави і права

Поняття теорії держави і права. Походження і розвиток теорії держави і права. Юридична наука: поняття, структура, місце в системі наук. Теорія держави і права: структура та місце в системі юридичних наук. Функції теорії держави і права. Методологія теорії держави і права. Основні напрямки змін в методології теорії держави і права. Структура навчального курсу з теорії держави і права.

Суспільство та його складові елементи. Загальна характеристика первісного суспільства і його економічної структури. Економічні передумови походження суспільства. Поняття влади. Влада як атрибут організованого існування людей. Характерні ознаки первісних звичаїв. Форми існування влади та держави. Теорії походження політичної влади та держави. Особливості виникнення держав у сучасному світі. Політична система та її структура.

Держава - продукт суспільного розвитку. Держава як історична форма життєдіяльності суспільства. Теорії поняття сутності держави. Марксистсько-ленінська теорія сутності держави. Основні загальні ознаки держави. Різноманітність поглядів на ознаки держави. Держава як єдина територіальна організація політичної влади. Держава як особлива організація управління суспільством. Правові форми організації життя суспільства. Сутність та соціальне визначення держави. Співвідношення "планових" і загальних задач держави. Характеристика сучасної держави.

Походження і розвиток ідеї правової держави. Теорії походження правової держави. Основні характеристики правої держави. Економічна основа правової держави. Соціальна основа правової держави. Ознаки правової держави. Законодавча влада. Виконавча влада. Судова влада. Методи здійснення державної влади. Тоталітаризм, деспотія, олігархія, бюрократія, демократія.

Співвідношення держави і особистості. Поняття основних прав людини і громадянина. Правовий статус особистості. Система прав та свобод особистості. Гарантії прав особистості. Поняття основних обов'язків людини і громадянина. Міжнародно-правові засоби захисту прав людини. Особливості конституційного закріплення прав та обов'язків людини та їх гарантії в Україні.

Концепція типології держав. Формація. Основні типи держав. Рабовласницький тип держави. Феодальний тип держави. Буржуазний тип держави. Феодальний тип держави. Перехідна держава. Держави капіталістичного шляху розвитку. Форма держави, її структура. Основні форми держави. Монархія та її різноманітності. Республіка, її різноманітності. Унітарна держава. Федерація, її типи. Державні режими, їх типи.

Поняття "механізму" держави. Співвідношення понять "механізм держави" і "державний апарат". Характерні риси органу держави як первісної

ланки механізму держави. Органи держави та їхні державні організації. Характерні ознаки механізму держави. Державна прикордонна служба України в механізмі держави. Органи державної безпеки, міліції (поліції), національної гвардії. Юристи в держапараті.

Поняття та зміст функцій держави. Загальні риси, характерні державним функціям. Система і класифікація державних функцій. Зовнішні і внутрішні функції держави, їх історична еволюція. Форми і методи здійснення функцій держави. Функції охорони прав, свобод і законних інтересів громадян, забезпечення законності та правопорядку. Зовнішні функції держави в сучасних умовах. Функції оборони держави, її взаємозв'язок з іншими функціями держави.

Ознаки і поняття права. Різноманітності наукових теорій і концепцій розуміння права. Реалістична школа права. Нормативістський напрямок. Психологічна теорія. Матеріалістична теорія права. Формальні ознаки права. Право і економіка. Право і політика. Форми (джерела) права, їх класифікація. Загальна характеристика основних джерел права, відомих історії: нормативного договору, правового звичаю, судового прецеденту, юридичної доктрини, державного нормативного акту. Сучасне розуміння права.

Поняття та види соціальних норм і нормативних систем. Ознаки соціальних норм. Основні види соціальних норм, їх характеристика. Норми права. Норми моралі. Норми суспільних організацій. Норми звичаїв. Норми традицій. Норми ритуалів. Співвідношення права з моральними нормами. Право і соціально-технічні норми. Право і релігія. Право і політика. Правосвідомість: поняття, структура, роль в суспільному житті. Правова ідеологія. Правова психологія. Особливості соціальних норм в військових формуваннях.

Поняття принципів права, їх види. Загальні принципи. Міжгалузеві правові принципи. Галузеві правові принципи. Поняття функцій права і їх види. Регулятивна функція. Охоронна функція. Значення права в побудові та діяльності Державної прикордонної служби України.

Поняття норм права, характерні ознаки, відмінність від інших соціальних норм. Структура норм права. Гіпотеза. Диспозиція. Санкція. Логічна норма права і текст нормативного акту, співвідношення. Види правових норм по різноманітним підставам.

Поняття нормативно-правового акту, його особливості, відмінна від інших джерел права. Ознаки нормативно-правових актів. Правотворчість. Види нормативно-правових актів, їх класифікація. Закон як провідне джерело права. Основні ознаки закону. Підзаконні нормативно-правові акти, їх види. Загальні підзаконні акти. Нормативні укази президента. Постанови уряду. Місцеві підзаконні акти. Відомчі нормативно-правові акти. Внутрішньо організаційні підзаконні акти. Акти судової влади. Поняття систематизації нормативно-правових актів. Форми систематизації нормативно-правових актів. Кодифікація. Інкорпорація. Консолідація. Інформаційна служба по законодавству.

Поняття реалізації норм права, її форми і основні ознаки. Випадки реалізації норм права. Стадії реалізації норм права та основні вимоги до нього.

Установлення фактичних обставин справ. Вибір і аналіз норми права, яка підлягає реалізації до дослідних фактичних обставин. Винесення рішення компетентним органам і доведення цього рішення до зацікавлених осіб та організацій. Дія нормативно-правових актів в часі, в просторі і по колу осіб. Застосування права в умовах прогалин в законі.

Поняття тлумачення норм права. Прийоми (способи) тлумачення. Тлумачення-з'ясування норм права. Граматичне тлумачення. Результати тлумачення норм права. Обмежувальне і поширене тлумачення правових норм. Тлумачення-пояснення правових норм. Офіційне тлумачення. Нормативне і казуальне тлумачення норм права. Судове і адміністративне тлумачення норм права.

Система права і система законодавства і співвідношення понять. Ознаки системи права. Основні структурні елементи системи права. Галузь права. Правовий інститут. Основні галузі права. Предмет і метод правового регулювання. Галузі системи законодавства. Галузеве законодавство. Внутрішньогалузеве законодавство. Комплексне законодавство. Загальна характеристика галузей права України та перспективи їх розвитку.

Поняття і ознаки правовідносин. Склад правовідносин, їх елементи. Суб'єкт правовідносин. Суб'єктивне право. Юридичний обов'язок. Юридичні факти. Передумови правовідносин. Поняття працездатності і дієздатності. Особливості правовідносин, виникаючих на основі норм військового законодавства.

Сутність правомірної поведінки та її види. Правопорушення та його ознаки. Види правопорушень. Юридичний склад правопорушень. Вина. Намір. Необережність. Проступки. Дисциплінарні проступки. Адміністративні проступки. Цивільні проступки. Кримінальні правопорушення. Соціальна відповідальність та її види. Місце юридичної відповідальності в системі соціальної відповідальності. Види юридичної відповідальності. Презумпція невинуватості. Юридична відповідальність військовослужбовців.

Поняття та елементи механізму правового регулювання. Стадії і засоби правового регулювання. Структура правового регулювання. Об'єкт і предмет правового регулювання. Нормативно-правове регулювання та індивідуально-правове регулювання. Методи, типи правового регулювання.

Законність як найважливіша правова категорія. Поняття і форми правопорядку. Зміст, вимоги і основні принципи законності і правопорядку. Співвідношення законності з правопорядком. Суспільний і громадський правопорядок. Дисципліна. Охорона та забезпечення законності і правопорядку. Структура правопорядку. Роль державних органів в забезпеченні законності і правопорядку.

Адміністративне право і Адміністративний процес

Поняття та джерела адміністративного права. Поняття і види суб'єктів адміністративного права. Особливості адміністративно-правового статусу іноземців та осіб без громадянства. Адміністративно-правовий статус біженців та осіб, які потребують додаткового захисту. Адміністративно-правовий статус

Президента України, Кабінету Міністрів України, Адміністрації ДПС України. Правовий статус військово-цивільних адміністрацій та їх роль в забезпеченні життєдіяльності на території Донецької та Луганської областей в ході проведення операції об'єднаних сил. Системно-структурна побудова ДПС України. Поняття та зміст функцій ДПС України.

Загальні засади адміністративної відповідальності. Повноваження посадових осіб ДПС України із застосування заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення. Адміністративне затримання: підстави застосування, строки, процесуальний порядок. Правові підстави та порядок проведення особистого огляду і огляду речей. Повноваження посадових осіб ДПС України при здійсненні провадження в справах про адміністративні правопорушення. Юридична характеристика адміністративних правопорушень, які підвідомчі органам та службовим особам ДПС України.

Управління в сфері охорони державного кордону. Управління в галузі внутрішніх справ. Управління в сфері національної безпеки та оборони. Управління в галузі закордонних справ. Управління юстицією.

Правові підстави здійснення контролю за переміщенням осіб, транспортних засобів та вантажів вздовж лінії розмежування з тимчасово окупованою територією України. Повноваження ДПС України у міграційній сфері.

Спеціальні адміністративно-правові режими. Особливості прикордонного режиму та режиму державного кордону. Правовий режим воєнного стану. Правовий режим надзвичайного стану.

Міжнародне право

Поняття та розвиток міжнародного права. Поняття і види суб'єктів міжнародного права. Норми, джерела та основні принципи міжнародного права. Поняття і види міжнародно-правової відповідальності. Обставини, що звільняють від відповідальності. Поняття і види міжнародних правопорушень. Поняття і джерела права міжнародних договорів. Поняття, види та порядок укладення міжнародних договорів.

Поняття і джерела права зовнішніх зносин. Поняття і види органів зовнішніх зносин. Поняття, джерела, принципи міжнародного гуманітарного права. Міжнародні стандарти прав людини в мирний час і в період збройного конфлікту. Міжнародне співробітництво у боротьбі із злочинністю, міжнародно-правове регулювання видачі злочинців. Поняття та джерела права міжнародної безпеки. Універсальна та регіональна системи колективної безпеки. Поняття, джерела і предмет регулювання права збройних конфліктів. Правове становище учасників збройних конфліктів. Нейтралітет під час війни. Правовий режим військової окупації. Засоби та методи ведення війни. Поняття і міжнародно-правова класифікація територій. Поняття і джерела міжнародного морського права. Класифікація морських просторів. Поняття, принципи та джерела міжнародного повітряного права. Юридична природа і правовий режим повітряного простору. Поняття, принципи і джерела міжнародного

космічного права. Поняття, предмет і джерела міжнародного екологічного права.

Поняття права Європейського Союзу. Загальні та спеціальні принципи права Європейського Союзу. Джерела права Європейського Союзу. Органи Європейського Співтовариства та Європейського Союзу. Поняття і джерела шенгенського права.

Кримінальне право, Кримінальний процес

Поняття і система кримінального права. Наука кримінального права. Закон про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі. Поняття кримінального правопорушення. Кримінальна відповідальність та її підстави. Склад кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Стадії кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальних правопорушеннях. Множинність кримінальних правопорушень. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності. Поняття покарання та його мета. Система і види покарань. Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування. Судимість. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав.

Особлива частина кримінального права та кваліфікація кримінальних правопорушень. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи. Кримінальні правопорушення проти особистих права та свобод людини і громадянина. Кримінальні правопорушення проти власності. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності. Кримінальні правопорушення проти довілля. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва, безпеки руху та експлуатації транспорту. Кримінальні правопорушення проти державного порядку, моральності та народного здоров'я. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян і кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Кримінальні правопорушення проти правосуддя. Військові Кримінальні правопорушення. Кримінальні правопорушення проти миру та безпеки людства.

Поняття, завдання та система кримінального процесу. Кримінально-процесуальне законодавство. Засади кримінального провадження. Суб'єкти кримінального провадження. Доказування і докази у кримінальному процесі.

Заходи забезпечення кримінального провадження. Загальні положення досудового розслідування. Слідчі (розшукові) дії. Повідомлення про підозру. Зупинення і закінчення досудового розслідування. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування. Підсудність та підготовче судове провадження. Судове провадження у першій інстанції. Судове провадження з перегляду судових рішень. Перегляд судових рішень. Особливі порядки провадження у кримінальному процесі України. Виконання судових рішень. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження. Кримінальний процес зарубіжних країн.

Цивільне право

Поняття, предмет метод та система цивільного права. Поняття, види та зміст цивільних правовідносин. Юридичні факти, як підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Джерела цивільного права.

Поняття фізичних та юридичних осіб. Цивільна правоздатність і цивільна дієздатність. Обсяг дієздатності малолітньої та неповнолітньої особи. Визнання особи недієздатною, обмежено дієздатною.

Поняття особистих немайнових прав та їх захист.

Поняття права власності. Форми власності в Україні. Інтелектуальна власність та авторське право.

Поняття та ознаки правочину. Умови дійсності правочину. Поняття договору в цивільному праві. Поняття і зміст договору купівлі-продажу. Захист прав споживачів. Договір майнового найму (оренди). Договір позики. Договір дарування.

Поняття, ознаки і особливості цивільно-правової відповідальності. Дольова, солідарна та субсидіарна відповідальність. Договірна і позадоговірна відповідальність. Особливості цивільно-правової відповідальності малолітніх та неповнолітніх осіб. Поняття делікту. Відповідальність без вини. Поняття джерела підвищеної небезпеки та особливості відповідальності власника джерела підвищеної небезпеки. Підстави звільнення особи від цивільно-правової відповідальності.

Поняття спадкування та спадщини. Спадкування за законом і за заповітом. Черги спадкоємців за законом. Право на обов'язкову долю спадщини. Порядок оформлення заповіту.

Конституційне право України

Поняття і предмет конституційного права України. Джерела конституційного права України. Конституція як основне джерело конституційного права. Порядок внесення змін до Конституції України.

Поняття, гарантії та принципи конституційного ладу. Конституційні засади забезпечення оборони України, державної та економічної безпеки та захисту кордонів.

Поняття, структура та види правового статусу особи. Правовий статус військовослужбовців. Правовий статус іноземців, осіб без громадянства та біженців.

Права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Громадянські свободи. Політичні права громадян. Економічні права громадян. Соціальні права громадян. Культурні права громадян.

Поняття та види виборів, виборчий процес. Поняття і види референдумів.

Конституційно-правовий статус Верховної Ради України: склад, структура, порядок формування та повноваження. Конституційно-правовий статус Президента України. Конституційно-правовий статус Ради національної безпеки та оборони України. Конституційно-правовий статус Уряду України – Кабінету Міністрів України. Центральні та місцеві органи виконавчої влади. Конституційно-правові основи діяльності суду та прокуратури в Україні. Повноваження та порядок формування Конституційного Суду України.

Територіальний устрій України. Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим. Конституційно-правові основи організації та функціонування місцевого самоврядування.

Сімейне право

Поняття шлюбу та сім'ї. Умови і порядок укладання шлюбу. Підстави та порядок припинення шлюбу. Визнання шлюбу недійсним. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Особисті та майнові права і обов'язки батьків та дітей. Усиновлення (удочеріння). Порядок та підстави позбавлення батьківських прав. Опіка і піклування.

Трудове право

Кодекс законів про працю. Поняття, сторони та зміст трудового договору. Колективний договір. Умови і порядок прийняття на роботу. Підстави і порядок припинення трудового договору. Робочий час та час відпочинку. Скорочений та неповний робочий час. Види відпусток та порядок їх надання. Системи оплати праці. Поняття трудової дисципліни. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Особливості праці неповнолітніх. Порядок розв'язання індивідуальних трудових спорів. Колективні трудові спори та порядок їх розв'язання. Поняття матеріальної і дисциплінарної відповідальності. Види дисциплінарних стягнень. Порядок накладання та зняття дисциплінарних стягнень. Матеріальна відповідальність працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі або організації. Обмежена і повна матеріальна відповідальність.

2.2. Перелік компетентностей, наявність яких перевіряється при тестуванні з права та загальних навчальних правничих компетентностей зі спеціальності 081 «Право».

Загальні компетентності, які стосуються усієї тематики: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і

письмово; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Спеціальні компетентності, які стосуються усієї тематики: повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; здатність визначати належні й прийнятні для юридичного аналізу факти; здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції; здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Теорія держави і права»: здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві; знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Адміністративне право, адміністративний процес»: здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів адміністративного і адміністративного процесуального права.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Міжнародне право»: знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист права людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини; знання і розуміння основ права Європейського Союзу;

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Кримінальне право, кримінальний процес»: здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів кримінального права.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Цивільне право»: здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів цивільного права.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Конституційне право України»: здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів конституційного права.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Сімейне право»: здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів сімейного права.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Трудове право»: здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів трудового права; знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.

III. ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ВСТУПНИКА

3.1. Структура оцінки.

3.1.1. Конкурсний бал розраховується для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 081 «Право» за формулою: конкурсний бал (КБ) = $K_1 * P_1 + K_2 * P_2 + K_3 * P_3$, де P_1 – оцінка єдиного вступного іспиту з іноземної мови (за шкалою від 100 до 200 балів), P_2 – оцінка єдиного фахового вступного випробування за тест із права (за шкалою від 100 до 200 балів), P_3 – оцінка єдиного фахового вступного випробування за тест із загальних навчальних правничих компетентностей (за шкалою від 100 до 200 балів); K_1, K_2, K_3 – невід'ємні вагові коефіцієнти (додаток 5 до Правил прийому; 0,25, 0,40 та 0,35 відповідно). У разі заміни єдиного фахового вступного випробування вступними іспитами конкурсний бал розраховується наступним чином: $K_1 * P_1 + K_2 * P_2$, де P_1 – оцінка єдиного вступного іспиту з іноземної мови (за шкалою від 100 до 200 балів), P_2 – оцінка вступного іспиту за тест із права та загальних навчальних правничих компетентностей (за шкалою від 100 до 200 балів); K_1, K_2 – невід'ємні вагові коефіцієнти (додаток 5 до Правил прийому; 0,25 та 0,75 відповідно).

3.1.2. Оцінка за вступний іспит із права та загальних навчальних правничих компетентностей зі спеціальності 081 «Право» складається із результатів тестових випробувань.

3.1.3. До кожного із завдань пропонується п'ять варіантів відповідей, серед яких одна правильна.

Завдання вважається виконаним, якщо кандидат вибрав та позначив правильну відповідь.

Завдання вважається невиконаним у випадках:

- а) позначена неправильна відповідь;
- б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них позначена й правильна відповідь;
- в) правильна відповідь не позначена взагалі.

3.1.4. Кожна правильна відповідь оцінюється в 2 бали.

3.2. Порядок оцінювання.

3.2.1. Вступник отримує оцінку «відмінно»: у разі 180-200 балів за виконані тестові завдання.

3.2.2. Вступник отримує оцінку «добре»: у разі 160-179 балів за виконані тестові завдання.

3.2.3. Вступник отримує оцінку «задовільно»: у разі 120-159 балів за виконані тестові завдання.

3.2.4. Вступник отримує оцінку «незадовільно»: у разі 119 і менше балів за виконані тестові завдання.

3.2.5. Результати тестування надаються приймальній комісії оператором з сервера спеціалізованого класу або визначаються членами предметної комісії.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

4.1. Теорія держави і права:

1. Нормативно-правові акти:

1.1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. К. : Просвіта, 1996. 80 с.

2. Базова:

2.1. Теорія держави і права: посіб. для підгот. до держ. іспитів / Д. В. Лук'янов, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський, Г. О. Христова; за заг. ред. О. В. Петришина. Х. : Право, 2015. 204 с.

2.2. Загальна теорія держави і права: Навчально-методичний посібник (за кредитно-модульною системою). К.: Атіка, 2007. 412 с.

2.3. Кравчук М. В. Теорія держави і права: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Алерта, 2014. 608 с.

3. Допоміжна:

3.1. Кокодій Ю. В., Курбацький С. А. Теорія держави: навчальний посібник. Хмельницький: Вид: Національна академія ПВУ, 2003.

3.1. Теорія держави і права: навч. посіб. для підгот. фахівців з інформ. безпеки / О. О. Тихомиров, М. М. Мікуліна, Ю. А. Іванов та ін.; за заг. ред. Л. М. Стрельбицької. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 332 с.

3.3. Теорія держави і права: підручник / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю. А. Ведерніков. К.: Ун-т сучасних знань; Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, Ліра ЛТД, 2014. 468 с.

3.4. Ганьба О. Б. Правова поведінка суб'єктів охорони державного кордону України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Ганьба Олег Борисович. К., 2014. 243 с.

3.5. Теорія держави і права: підручник / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. Х. : Право, 2014. 368 с.

3.6. Ляшук Р. М. Теоретичні основи правозастосовної діяльності органів охорони державного кордону: навчальний посібник / Р. М. Ляшук, І. П. Кушнір. – Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2015. 160 с.

3.7. Деонтологія правоохоронної діяльності прикордонників: навчальний посібник / В. І. Мірошніченко, Р. М. Ляшук, В. І. Царенко, І. Л. Бомбергер. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2015. 148 с.

3.8. Крестовська Н. М., Матвєєва Л. Г. Теорія держави і права. Підручник / Н. М. Крестовська, Л. Г. Матвєєва. Юрінком Інтер, 2015. 584 с.

3.9. Загальна теорія права: підручник / За заг. ред. М. І. Козюбри. К. : Ваіте, 2016. 392 с.

4.2. Адміністративне право, Адміністративний процес:

1. Нормативно – правові акти:

1.1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. 30. Ст. 141.

1.2. Кодекс України про адміністративні правопорушення (із подальшими

змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.

1.3. Кодекс адміністративного судочинства України (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36, 37. – Ст. 446.

1.4. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 16. Ст. 146.

1.5. Про відповідальність перевізників під час здійснення міжнародних пасажирських перевезень: Закон України від 10 січня 2002 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 13. Ст. 113.

1.6. Про виключну морську (економічну) зону України: Закон України від 16 січня 1995 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1995 № 21. Ст. 152.

1.7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прикордонної безпеки держави: Закон України від 27 лютого 2018 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 25. Ст.180.

1.8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців, надання командирам додаткових прав та покладення обов'язків в особливий період: Закон України від 5 лютого 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. ст.92.

1.9. Про державний кордон України: Закон України від 4 листопада 1991 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 2. Ст. 5.

1.10. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3 квітня 2003 року (зі змінами та доповненнями). *Урядовий кур'єр*. 7 травня 2003 року.

1.11. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України від 15 квітня 2014 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2014 № 26. Ст. 892.

1.12. Про національну безпеку від 21 червня 2018 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.

1.13. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року (із змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

1.14. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства від 22 вересня 2011 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19-20. Ст. 179.

1.15. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 14 жовтня 2014 року. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 28. ст.250.

1.16 Деякі питання підвищення рівня національної безпеки України: Постанова Кабінету Міністрів України №38 від 30 січня 2015 року. *Збірник урядових нормативних актів України*. 2015. № 2.

1.17. Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного

арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 року № 1363. *Урядовий кур'єр*. від 18.01.2012. № 9.

1.18. Про контрольовані прикордонні райони: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.08.1999 р. *Збірник урядових нормативних актів України*. 1999. № 4.

1.19. Про прикордонний режим: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року. *Збірник урядових нормативних актів України*. 1999. № 3 (з наступними змінами та доповненнями).

1.20. Інструкція з оформлення посадовими особами Державної прикордонної служби України матеріалів справ про адміністративні правопорушення: наказ Міністерства внутрішніх справ України № 898 від 18 вересня 2013 року (з наступними змінами і доповненнями).

1.21. Інструкція про службу прикордонних нарядів Державної прикордонної служби України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України №1261 від 19 жовтня 2015 року.

1.22. Про взаємодію органів виконавчої влади в роботі з дітьми, розлученими із сім'єю, які не є громадянами України і звернулися до компетентних органів із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту. Інструкція затверджена Наказом МВС, Мінсоцполітики, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, МОЗ, АДПСУ № 604/417/793/499/518, від 7 липня 2012 року. Окреме видання.

1.23. Про затвердження Інструкції про порядок прийняття органами охорони державного кордону Державної прикордонної служби України рішень про заборону в'їзду в Україну іноземцям та особам без громадянства: Наказ АДПСУ № 946 від 5 грудня 2011 р.

1.24. Про затвердження Інструкції про порядок реалізації компетентними та уповноваженими органами України міжнародних угод про реадмісію осіб: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 16 лютого 2015 року № 158.

1.25 Про затвердження Інструкції про порядок тримання затриманих осіб в органах (підрозділах) охорони державного кордону України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 30 березня 2015 року № 352.

1.26. Про затвердження Інструкції про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства: Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Адміністрації ДПСУ та СБУ № 353/271/150 від 23 квітня 2012 року.

1.27. Про затвердження Положення про відділ прикордонної служби Державної прикордонної служби України: Наказ МВ Міністерства внутрішніх справ України від 15 квітня 2016 року № 311. *Офіційний вісник України* від 03.06.2016 р. – 2016 р., № 41, стор. 220, стаття 1555.

1.28. Про затвердження правил розгляду заяв та оформлення документів, необхідних для вирішення питання про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, втрату і позбавлення статусу біженця та додаткового захисту і скасування рішення про визнання особи біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту. Наказ Міністерства внутрішніх справ

України № 649 від 7 вересня 2011 року.

1.29. Про організаційні заходи щодо реформування адмінпровадження у прикордонній сфері: Наказ АДПСУ № 16 від 28 лютого 2018 р.

1.30. Порядок взаємодії органів Державної прикордонної служби України та Державної фіскальної служби України під час виявлення ознак порушень митних правил, а також виявлення майна, яке не має власника або власник якого невідомий: Інструкція затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства фінансів України від 18.10.2018 №849/828.

2. Базова:

2.1. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення.- навчальний посібник; за редакцією О.В. Кузьменко. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 338с.

2.2. Адміністративна відповідальність: курс лекцій / за редакцією О.В. Кузьменко. К.: Юрінком Інтер, 2016. 568с.

2.3. Загальне адміністративне право : підручник / І. С. Гриценко, Р. С. Мельник, А. А. Пухтецька та ін. К. : Юрінком Інтер, 2016. 568 с.

2.4. Адміністративно-правове забезпечення прикордонного режиму Державною прикордонною службою України : навч. посіб. для вчз / С. І. Царенко, О. М. Царенко, О. П. Савченко. Хмельницький: НАДПСУ, 2015. 440 с. Рекомендовано МОН України.

3. Допоміжна:

3.1. Адміністративна відповідальність: Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 244с.

3.2. Адміністративно-правове регулювання діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України: монографія/ В.О. Хома. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2008. 155с.

3.3. Адміністративно-юрисдикційна діяльність в органах Державної прикордонної служби України / В.Л. Зьолка, А.Ф. Мота, М.О та ін. Хмельницький: Видавництво Національної академії ДПСУ, 2017. 380 с.

3.4. Коломоєць, Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник / Т. О. Коломоєць. К. : Юрінком Інтер, 2011. 576 с. Затверджений МОН України.

3.5. Колпаков, В. К. Адміністративне право України: підручник. К. : Юрінком Інтер, 1999. 736 с.

3.6. Серватюк Л. В. Адміністративно-юрисдикційна діяльність органів Державної прикордонної служби України : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07; Нац. університет внутрішніх справ України. К., 2008. 198 с.

3.7. Хома В. О. Адміністративно-правове регулювання діяльності інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України : монографія. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2008. 155 с.

3.8. Царенко С. І. Адміністративно-правове регулювання та забезпечення прикордонного режиму Державною прикордонною службою України : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07; Міжрегіональна академія управління персоналом. К., 2014. 310 с.

4.3. Міжнародне право:

1. Нормативно-правові акти:

- 1.1. Конституція України : від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР (із наступними змінами та доповненнями). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
- 1.2. Загальна Декларація прав людини від 10.12.1948 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
- 1.3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
- 1.4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_118.
- 1.5. Віденська конвенція про право договорів між державами й міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями від 21.05.1986 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_a04.
- 1.6. Гаазька конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройних конфліктів від 14.05.1954 року (російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_157.
- 1.7. Гаазькі конвенції про закони і звичаї сухопутної війни 1907 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_222.
- 1.8. Договір про Антарктику від 1.12.1959 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_224.
- 1.9. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12.08.1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8.06.1977 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_199.
- 1.10. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12.08.1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол II) від 8.06.1977 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_200.
- 1.11. Додатковий протокол до Конвенції про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають не вибіркову дію. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_266.
- 1.12. Європейський кодекс поліцейської етики : Рекомендація Rec (2001) 10 Комітету Міністрів державам-учасницям Ради Європи. Центр політико-

- правових реформ. URL: <http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/rec1.pdf>
- 1.13. Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_154.
- 1.14. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12.08.1949 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_153.
- 1.15. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених і хворих в діючих арміях від 12.08.1949 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_151.
- 1.16. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі від 12.08.1949 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_152.
- 1.17. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку : затв. резолюцією 34/169 Генеральної Асамблеї ООН від 17.12.1979 року Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_282.
- 1.18. Конвенція ООН по морському праву 1982 р. (російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_057.
- 1.19. Конвенція про заборону розробки, виробництва і накопичення Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_054.
- 1.10. Конвенція про заборону розробки, виробництва, накопичення хімічної зброї і її знищення від 13.01.1993 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_182.
- 1.11. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4.11.1950 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
- 1.12. Конвенція про попередження злочину геноциду та покарання за нього від 9.12.1948 року (російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_155.
- 1.13. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_085.
- 1.14. Основні принципи застосування сили та вогнепальної зброї посадовими особами з підтримання правопорядку ООН від 07.09.1990 року (російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_334.
- 1.15. Статут Міжнародного воєнного трибуналу для суду та покарання головних військових злочинців європейських країн осі від 8.08.1945 року

(російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_201.

1.16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 року (російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_010.

1.17. Національна стратегія у сфері прав людини : схв. Указом Президента України від 25.08.2015 року № 501/2015. *Офіційний вісник України*. 2015. № 68. Ст. 2257.

1.18. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 3.04.2003 року № 661-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. Ст. 208.

1.19. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 26. ст. 892.

1.20. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.

1.21. Про порядок допуску та умови перебування підрозділів збройних сил інших держав на території України: Закон України від 22.02.2000 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 17. Ст. 122.

2. Базова:

2.1. Антонович, М. Міжнародне право : навч. посіб. / М. Антонович. К. : Юрінком Інтер, 2011. 384 с.

2.2. Міжнародне право. Основні теорії: Підручник / за ред.. В.Г. Буткевича. К.: Либідь, 2002. 608 с.

2.3. Тимченко, Л. Д. Міжнародне право : підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. К. : Знання, 2012. 631 с. (Вища освіта ХХІ ст.).

3. Допоміжна:

3.1. Антонович М. Міжнародне право: навчальний посібник. К.: Юрінком Інтер, 2011. 384 с.

3.2. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право. Х.: Одиссей, 2008. 704 с.

3.3. Блажевич Ю.Ю. Відповідальність держав за міжнародно-протиправні діяння: дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.11 – міжнародне право / Юрій Юрійович Блажевич; Інститут законодавства Верховної Ради України. К., 2006. 219 с.

3.4. Гнатовський М. М. Міжнародне гуманітарне право. Довідник для журналістів / М.М. Гнатовський, Т. Р. Короткий, Н. В. Хендель. 2-ге вид., доповн. Одеса : Фенікс, 2015. 92 с.

3.5. Гончаренко О.А. Статус біженця в міжнародному праві: дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.11 – міжнародне право / Олена Андріївна Гончаренко; Національна юридична академія імені Ярослава Мудрого. Харків, 2005. 181 с.

3.6. Дотримання прав іноземців при виконанні адміністративних процедур: узагальнення норм міжнародного права. / Державна прикордонна служба України, Міжнародна організація з міграції (МОМ), Держдепартамент США. 2013. 72 с.

3.7. Дотримання прав мігрантів в діяльності прикордонної служби:

узагальнення норм міжнародного права. / Міжнародна організація з міграції (МОМ), 2013. 71 с.

3.8. Європейські та міжнародні стандарти у сфері судочинства, Київ, 2015. 708 с.

3.9. Звичаєві норми міжнародного гуманітарного права / передм. Т.Р.Короткий, Є.В. Лук'янченко ; вступ. стаття М.М. Гнатівський. Одеса : Фенікс, 2017. 40 с.

3.10. Зьолка В. Л. Охорона національних інтересів України у прикордонній сфері (адміністративно-правовий аспект) : монографія / В. Л. Зьолка. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2015. 672 с.

3.11. Іванов Ю. А. Міжнародне право : посіб. для підготов. до іспитів. / Ю. А. Іванов. 5-е вид., стереотип. К.: Вид. ПАЛІ-ВОДА А. В., 2014. 200 с.

3.12. Імплементация норм міжнародного гуманітарного права на національному рівні в Україні Підготовлено: GlobalRightsCompliance LLP Київ, Україна Травень 2016. 393 с.

3.13. Міжнародне право: Навч. посібник / За ред. М. В. Буроменського К.: Юрінком Інтер, 2006. 336 с.

3.14. Міжнародне право: навчальний посібник для підготовки до іспитів / Упорядники І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. К.: Центр учбової літератури, 2014. 208 с.

3.15. Міжнародне право: підручник / Ліпкан В.А., Антипенко В.Ф., Акулов С.О. та ін. / за заг. ред. В.А. Ліпкана. К.: КНТ, 2009. 752 с.

3.16. Міжнародне публічне право: підручн. / В.Ф. Антипенко, Л.Д. Тимченко, О.В. Беглий, О.А. Радзівілл [та ін.]; відп. ред. В.Ф. Антипенко. В 3-х томах: Т. 1. К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2010. 422 с.

3.17. Міжнародний і національний захист прав людини та права біженців: Навчальний посібник / За ред. Буроменського М.В. Х., 2004. 198 с.

3.18. Рудюк С.П. Міжнародне гуманітарне право: Конспект лекцій. К.: МО України, 2004. 201 с.

3.19. Тимченко Л.Д. Міжнародне право: підручник / Л.Д. Тимченко, В.П. Кононенко. К.: Знання, 2012. 631 с.

3.20. Черкес М.Ю. Міжнародне право. [Підручник]. 3-тє вид. вип. і доп. К.: т-во «Знання», 2003. 292 с.

4.4. Кримінальне право, Кримінальний процес:

1. Нормативно – правові акти та

постанови пленуму Верховного суду України:

1.1. Конституція України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. ст. 141.

1.2. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. ст. 131.

1.3. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11.07.2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 3-4. ст. 21.

1.4. Про державний кордон України: Закон України від 4.11.1991 р. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 2. ст.5.

- 1.5. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 25. Ст. 180.
- 1.6. Про військовий обов'язок і військову службу. Закон України від 25.03.1992 р. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. ст. 385.
- 1.7. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст. 316.
- 1.8. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 16. ст. 93.
- 1.9. Звід відомостей, що становлять державну таємницю України, затверджений наказом Голови Служби безпеки України від 12.08.2005 № 440. Офіційний вісник України. 2009. № 99. стор. 50. Ст. 3443.
- 1.10. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними: Закон України від 15.02.1995 р. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 10. ст. 62.
- 1.11. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. ст. 379.
- 1.12. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори: Закон України від 15.02.1995 р. Відомості Верховної Ради України. 2007. № 10. Ст. 89.
- 1.13. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 31. Ст. 241.
- 1.14. Про прикордонний контроль: Закон України від 05.11.2009 р. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 6. Ст. 46.
- 1.15. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. Ст. 382.
- 1.16. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 р. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 50-51. ст. 2057.
- 1.17. Про протидію торгівлі людьми: Закон України від 20.09.2011 р. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 19-20. ст. 173.
- 1.18. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 35. ст. 358.
- 1.19. Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 18.12.2009 р.
- 1.20. Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000 р. № 188 URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/> .
- 1.21. Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 18.12.2009 р.

- 1.22. Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну та іншу антигромадську діяльність. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 27.02.2004 р.
- 1.23. Про застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 25.04.2003 р.
- 1.24. Про застосування судами законодавства, що передбачає відповідальність за посягання на життя, здоров'я, гідність та власність суддів і працівників правоохоронних органів: Постанова Верховного Суду України № 8 від 26.06.1992 р.
- 1.25. Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5. від 15.04.2005 р.
- 1.26. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 12 від 23.12.2005 р.
- 1.27. Про практику розгляду судами кримінальних справ про виготовлення або збут підроблених грошей чи цінних паперів: Постанова Пленуму Верховного Суду № 6 від 12.04.1996 р.
- 1.28. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 13 від 23.12.2005 р.
- 1.29. Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 4 від 26.04.2002 р.
- 1.30. Про судову практику в справах про перевищення влади або службових повноважень: Постанова Пленуму Верховного Суду України від № 15 26.12.2003 р.
- 1.31. Про судову практику у справах про злочини проти життя і здоров'я людини: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 7.02.2003 р.
- 1.32. Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 17 від 10.12.2004 р.
- 1.33. Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 8 від 3.06.2005 р.
- 1.34. Про судову практику у справах про розкрадання, виготовлення, зберігання та незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами.: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 26.04.2002 р.

2. Базова література:

- 2.1. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / В.І.Борисов, В.Я.Тацій, В.І.Тютюгін та ін. ; за ред. В.І.Борисова, В.Я.Тація, В.І.Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Х. : Право, 2015. 528 с.

2.2. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.І.Борисов, В.І.Тютюгін та ін. ; за ред. В.І.Борисова, В.Я.Тація, В.І.Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Х. : Право, 2015. 680 с.

2.3. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В.І.Борисова, В.І.Тютюгіна.- 5-те вид., доповн. Х: Право, 2013. Т.1. : Загальна частина / Ю.В.Баулін, В.І.Борисов, В.І.Тютюгін та ін. 2013. 376 с.

2.4. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В.І.Борисова, В.І.Тютюгіна. 5-те вид., доповн. Х: Право, 2013. Т.2. : Особлива частина / Ю.В.Баулін, В.І.Борисов, В.І.Тютюгін та ін. 2013. 1040 с.

2.5. Кримінальне право. Особлива частина: навчальний посібник / Т. Б. Ніколаєнко, В. О. Сич. Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2012. 1232 с.

3. Допоміжна література:

3.1. Бантишев О.Ф.,ШамараО.В.Кримінальна відповідальність за злочини проти основ національної безпеки України (проблеми кваліфікації): моногр. Луганськ, ТОВ «Віртуальна реальність»: 2014. 198 с.

3.2. Бурдін В.М. Стадії вчинення кримінального правопорушення (кримінально-правове дослідження): монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 304 с.

3.3. Гавриш С.Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні. Проблеми теорії, застосування і розвитку кримінального законодавства. К., 2002. 635 с.

3.4. Курилюк Ю. Б. Кримінально-правове забезпечення протидії порушенню правил несення прикордонної служби: монографія. Київ: Дакор, 2013. 216 с.

3.5. Лизогуб Я.Г. Кримінальна відповідальність за торгівлю людьми або іншу незаконну угоду щодо передачі людини: монографія. Луганськ: РВВ ЛАВС, 2003. 204 с.

3.6. Литвин О.П. Злочини проти життя: навчальний посібник. К.: Вид-во Європейського університету, 2002. 203 с.

3.7. Митрофанов І.І.,ПритулаА. М.Співучасть у злочині: навч. посіб. Одеса: Фенікс, 2012. 208 с.

3.8. Орлеан А.М. Кримінально-правова характеристика торгівлі людьми. Монографія. Харків: СІМ, 2005. 180 с.

3.9. Осадчий В. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності: Монографія. К.: Атіка, 2006. 264 с.

3.10. Панов М. І., Касинюк В. І., Харитонов С. О. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (Військові злочини). Харків: «Харків юридичний», 2006. 172 с.

3.11. Савченко А. В. Корупційні злочини (кримінально-правова характеристика): навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 168 с.

3.12. Семикін М. В. Створення терористичної групи чи терористичної організації: кримінально-правове дослідження: монографія. Х., 2003. 145 с.

3.13. Стрельцов Є. Л., Притула А. М. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України: склад кримінального правопорушення: конспект лекцій. О.: Фенікс, 2011. 28 с.

3.14. Фесенко Є. В. Злочини проти здоров'я населення та системи заходів з його охорони: монографія. К., 2004. 208 с.

3.15. Військові злочини: Комент. законодавства / М. І. Хавронюк, С. І. Дячук, М. І. Мельник; Відп. ред.: М. Д. Дрига, В. І. Кравченко. К.: Видавництво А.С.К., 2003. 272 с.

3.16. Карпенко М. І. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини): теоретичні та практичні аспекти: Монографія / За заг. ред. В. К. Матвійчука. К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2018. 420 с.

4.5. Цивільне право:

1. Нормативно – правові акти:

1.1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Голос України*. 2003. № 49-50.

1.2. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від 01.07.2004р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Офіційний Вісник України*. 2004. № 30. С. 530-543.

1.3. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців : Закон України від 15.05.2003 р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 31. Ст. 263.

1.4. Про транспорт : Закон України від 10 листопада 1994 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 51. Ст. 447.

1.5. Про захист прав споживачів : Закон України від 12 травня 1991 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 30. Ст. 379.

1.6. Про благодійну діяльність та благодійні організації : Закон України від 5 липня 2012 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 25. Ст. 252.

1.7. Про лізинг : Закон України від 11 грудня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України* (із подальшими змінами та доповненнями). 2004. №15. Ст.231.

1.8. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23 лютого 2006 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 31. ст. 268.

1.9. Про приватизацію державного житлового фонду : Закон України від 19 червня 1992 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 36. Ст.524.

1.10. Про приватизацію державного і комунального майна : Закон України від 18 січня 2018 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 12. Ст.68.

1.11. Про господарську діяльність у Збройних Силах України : Закон України від 21 вересня 1999 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Урядовий кур'єр*. 1999. №215.

- 1.12. Про правовий режим майна у Збройних Силах України : Закон України від 21 вересня 1999 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Урядовий кур'єр*. 1999. №207.
- 1.13. Про кредитні спілки : Закон України від 22 січня 2001 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2002. №15. ст.101.
- 1.14. Про публічні закупівлі : Закон України від 25 грудня 2015 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 9. Ст.89.
- 1.15. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21 грудня 2017 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 9. Ст.50.
- 1.16. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 грудня 1993 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 13. Ст.64.
- 1.17. Про свободу совісті та релігійні організації : Закон України від 23 квітня 1991 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 25. Ст. 283.
- 1.18. Про державну реєстрацію актів цивільного стану : Закон України від 01 липня 2010 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 38. Ст. 509.
- 1.19. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : Закон України від 14 травня 1992 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 31. Ст. 441.
- 1.20. Про державне оборонне замовлення : Закон України від 3 березня 1999 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 17. Ст. 111.
- 1.21. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21 червня 2015 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 19-20. Ст. 190.
- 1.22. Податковий кодекс України : Закон України від 3 липня 1992 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112.
- 1.23. Про приватизацію державного та колективного майна : Закон України від 18 січня 2018 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 3412. Ст.68.
- 1.24. Про оренду землі : Закон України від 6 жовтня 1998 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 46-47. Ст. 280.
- 1.25. Про затвердження Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві : Закон України від 1 серпня 2009 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Збірник поточного законодавства*. 2000. №22.
- 1.26. Про страхування : Закон України від 7 березня 1996 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 18. Ст.78.

- 1.27. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 31-32. Ст.263
- 1.28. Земельний кодекс України : Закон України від 25.10.2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. №3-4. Ст. 27.
- 1.29. Про затвердження Порядку провадження торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів : Постанова Кабінету міністрів України від 15 червня 2006 року № 833. *Збірник поточного законодавства*. 2006. №8.
- 1.30. Про затвердження Порядку надання дозволу військовим частинам Збройних сил на передачу закріпленого за ними рухомого та нерухомого майна в оренду : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 2000 року. *Офіційний вісник України*. 2000. №20.
- 1.31. Про затвердження Порядку надання у тимчасове користування громадян предметів культурно-побутового призначення та господарського вжитку : Наказ Укрсоюзсервіс. *Офіційний вісник України*. 2000. №3.
- 1.32. Про затвердження Порядку погодження умов і порядку проведення досудової санації державних підприємств до відкриття провадження (проваджень) у справі про банкрутство : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 року. *Офіційний вісник України*. 2013. № 8.
- 1.33. Про право власності на окремі види майна : Постанова Верховної Ради України від 17 червня 1992 року № 2471 (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 35. Ст.517.
- 1.34. Про реалізацію окремих положень Закону України «Про захист прав споживачів» : Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 року. *Урядовий кур'єр*. 1994. 14 квітня. № 21.
- 1.35. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 7.12.2000 р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Офіційний вісник України*. 2011. № 81. Ст. 2962.
- 1.36. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 2-3. Ст.3.
- 1.37. Про охорону праці : Закон України від 4.10.1992 р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 50. Ст.551.
- 1.38. Статут автомобільного транспорту Української РСР : Постанова Ради Міністрів УРСР № 401 від 27 червня 1969 року з 401 (останні зміни та доповнення від 2 липня 1981 року). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/401-69-%D0%BF>.
- 1.39. Статут залізниць України : Постанова Кабінету Міністрів України № 457 від 6 квітня 1998 року. Законодавство України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF>
- 1.40. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст.356.

1.41. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 р. (із подальшими змінами та доповненнями) *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 9. Ст.89.

2. Базова література:

2.1. Цивільне право України. Книга перша / За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової. К.: Юрінком, Інтер 2005. 785 с.

2.2. Цивільне право України. Книга друга / За ред., О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової. К.: Юрінком, Інтер 2005. 640 с.

2.3. Цивільне право України : підручник: Книга друга / За ред. О.В.Дзери, Н.С. Кузнєцової. 2-е вид., допов. і перероб. К.: Юрінком Інтер, 2009. 640 с.

2.4. Цивільне право України : навчальний посібник / За ред. Р. О. Стефанчука. К.: Наукова думка, Прецедент, 2005. 448 с.

2.5. Цивільне право України : підручник / Є. О. Харитонов, Н. О. Саніахметова. К.: Істина, 2011. 776 с.

3. Допоміжна література:

3.1. Бірюков І.А., Заїка Ю.О., Співак В.М. Цивільне право України. Загальна частина. К.: Наукова думка, 2000. 304с.

3.2. Законодавство України про захист прав споживачів. К.: Юрінком Інтер, 1999. 170 с.

3.3. Кісель В. Військові частини як квазісуб'єкти цивільного права. *Право України*. 2007. № 2. с. 125 – 127.

3.4. Луць В.В. Контракти у підприємницькій діяльності. К.: Юрінком Інтер, 1999. С.82-91.

3.5. Панченко М.І. Цивільне право України : навч. посіб. К. : Знання, 2005. 583 с.

3.6. Ромовська З.В. Українське цивільне право : Загальна частина. Академічний курс. Підручник. К.: Атіка, 2005. 560 с.

3.7. Страхове право : посіб. / За ред. Ю. О. Заїки, С. А. Пилипенко. К. : НАВС, 2012. 256 с.

3.8. Цивільне право України: Академічний курс: Підруч.: У 2 т. / За заг. Ред.. Я. М. Шевченко. Вид. 2-ге, доп. і перероб. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. Т. 1. Загальна частина. 696 с.

3.9. Цивільне право України: Підручник / За ред., О.В.Дзери, Н. С. Кузнєцової. К.: Юрінком, Інтер, 2005. Кн.1. 736 с.

3.10. Цивільне право: підручник: у 2 т./ За ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. Х. : Право, 2011. Т.1. 656 с.

4.6. Конституційне право України

1. Нормативно-правові акти:

1.1. Конституція України від 28 червня 1996 року, зі змінами, внесеними Законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII, від 21 лютого 2014 року № 742-VIII. Законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/93-вр>.

- 1.2. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3 квітня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. ст. 208. Законодавство України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/661-15/print1449255950669648>
- 1.3. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 5 березня 1998 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 35. ст. 237.
- 1.4. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 23. ст. 176.
- 1.5. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 28. ст. 250.
- 1.6. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 13. ст. 65.
- 1.7. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 21 січня 1994 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 18. ст. 101.
- 1.8. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 19-20. ст. 179.
- 1.9. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 16. ст. 146.
- 1.10. Про імміграцію: Закон України від 7 червня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 41. ст. 197.
- 1.11. Виборчий кодекс від 19 грудня 2019 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 7, 8, 9. Ст. 48.
- 1.12. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 3 лютого 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. Ст. 87.
- 1.13. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.
- 1.14. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 26. Ст. 892.
- 1.15. Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей: Закон України від 16 вересня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 17. Ст. 125.
- 1.16. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5 лютого 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. Ст. 91.

2. Базова:

- 2.1. Конституційне право України : Підручник / В. Ф. Погорілко, О. Ф. Фрицький, О. В. Городецький та ін. ; За ред. Погорілка В.Ф. К. : Наукова думка, 1999. 734 с.
- 2.2. Погорілко, В. Ф. Конституційне право України : підручник / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко ; за заг. ред. В.Л.Федоренка. – К. : КНТ, Видавництво Ліра-К, 2011. 532 с. Рекомендовано МОН України.

2.3. Фрицький, О. Ф. Конституційне право України: підручник. 3-є вид., переробл. і доп. К. : Юрінком Інтер, 2006. 512 с.

3. Допоміжна:

3.1. Аверьянов В. Закон про Кабінет Міністрів України: результати доктринального тлумачення. *Право України*. 2007. № 6. С.3-9.

3.2. Агафонов С. Правовий статус Президента України. *Право України*. 2000. № 9. с. 24.

3.3. Барабаш Ю. Парламентська відповідальність Уряду в конституційній практиці країн ЄС та України. *Право України*. 2007. № 4. С.12-18.

3.4. Білак М. Президент України як гарант Конституції України. *Право України*. 2007. № 11. С.11-17.

3.5. Бульба О. Деякі аспекти реформування моделі поділу влади в Україні. *Право України*. 2004. № 4. С. 27-30.

3.6. Василюк С. Теорія поділу влади і судова влада в Україні. *Право України*. 2002. № 5. С.8.

3.7. Гергелійник В. Конституційний Суд в системі органів контрольної влади: теоретичні аспекти. *Право України*. 1999. №5. С. 81.

3.8. Григоренко А. Гарантії здійснення повноважень народним депутатом України. *Право України*. 2004. № 5. С. 116-121.

3.9. Давидов Р., Данилюк Ю. Питання теорії конституційних правовідносин. *Право України*. 2006. № 1. С.16-19.

3.11. Дахова І. Поняття виконавчої влади та її місце в державному механізмі України (конституційний аспект). *Право України*. 2002. № 12. С.23.

3.12. Делія Ю. Місцеве самоврядування як право територіальної громади. *Право України*. 2005. № 5. С.45-48.

3.13. Долежан В., Василюк С. Реформа державної влади: шляхи і варіанти реалізації. *Право України*. 2002. № 12. С. 33.

3.14. Домбровська О. Зміст конституційного права на життя людини та громадянина. *Право України*. 2002. № 5. С. 37.

3.15. Євграфова Є. Акти КСУ в системі національного законодавства. *Право України*. 2001. № 10. С. 66.

3.16. Калініченко О. Теоретико-правові ідеї захисту прав, свобод та обов'язків людини та громадянина. *Право України*. 2005. № 5. С.21-25.

3.17. Кампо В.М. Місцеве самоврядування в Україні. К.: Ін Юре, 1997. 36с.

3.18. Кафарський В. Правові засади функціонування Кабінету Міністрів України. *Право України*. 2006. № 6. С.8-14.

3.19. Кикоть П. Міністерство – центральний орган виконавчої влади України. *Право України*. 2000. № 1. С.35.

3.20. Крутевич М. Рахункова палата як орган парламентського контролю. *Право України*. 2001. № 11. С.144.

3.21. Михеєнко Р. Виконавча влада і конституційний статус Президента України і Кабінету Міністрів України. *Право України*. 2001. № 8. С. 24.

3.22. Медведчук В. Конституційні основи становлення парламенту України. *Право України*. 2001. № 11. С.3.

- 3.22. Мінка Т. Видворення іноземних громадян як міра відповідальності за порушення порядку перебування в Україні. *Право України*. 2001. № 9. С.70.
- 3.23. Мінюков А. Система органів державної влади, що забезпечують конституційні права і свободи людини і громадянина: їх повноваження. *Право України*. 2002. № 4. С. 61.
- 3.24. Музика О. Повноваження органів місцевого самоврядування на отримання доходів у місцеві бюджети. *Право України*. 2001. № 4. С. 25.
- 3.25. Пахомов І. Конституція України і виконавча влада. *Право України*. 2002. № 9. С. 38.
- 3.26. Пашинський В. Конституційно-правовий статус військовослужбовців в Україні. *Право України*. 2005. № 4. С.39-42.
- 3.27. Поваляєва М. Інститути конституційного права України: поняття, ознаки та критерії розмежування. *Право України*. 2000. № 5. С.20.
- 3.28. Погорілко В.Ф. Основи конституційного ладу України. К.: Ін Юре, 1997. 40 с.
- 3.29. Погорілко В., Федоренко В. Джерела конституційного права України: поняття, види і система. *Право України*. 2002. № 3. С.8.
- 3.30. Совгіря О. Парламентська коаліція – новий суб'єкт конституційного права України. *Право України*. 2007. № 2. С.14-21.

4.7. Сімейне право

1. Нормативно-правові акти:

- 1.1. Сімейний кодекс України від 7 травня 2008 року. *Збірник законодавства України про сім'ю*. Юрінком Інтер 2002.
- 1.2. Закон України від 24 грудня 1993 року «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні (в редакції від 23 березня 2000 року). *Урядовий кур'єр*. 2000. 26 квітня.
- 1.3. Указ Президента України від 28 січня 2000 року «Про додаткові заходи щодо запобігання дитячій бездоглядності». *Урядовий кур'єр*. 2000. 16 лютого.
- 1.4. Про внесення змін до Перелік видів заробітку (доходу), що підлягають облікові при відрахуванні аліментів. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 січня 2000 року. *Урядовий кур'єр*.

2. Базова:

- 2.1. Сімейне право України: підручник / Л.М. Баранова, В.І. Борисова, І.В. Жилінкова. К.: Юрінком Інтер, 2004. 264 с.
- 2.2. Ромовська З. В. Українське сімейне право: підручник. К. : Правова єдність, 2009. 500 с.
- 2.3. Сімейне право України: підручн. За ред. Ю.С. Червоного. К.: Істина, 2004. 400с.
- 2.4. Сімейне право України: навчальний посібник / За ред. Є.О. Харитонова. К.: Істина, 2008. 200 с.

4.8. Трудове право

1. Нормативно-правові акти:

- 1.1. Конституція України: прийнята 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. ст. 141 (із змінами та доповненнями).
- 1.2. Кодекс законів про працю України: затверджений 10 грудня 1971 року. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1971. № 50. ст. 375 (із змінами та доповненнями).
- 1.3 Закон України «Про відпустки» від 15 листопада 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 2. ст. 4 (із змінами та доповненнями).
- 1.4. Закон України від 06 червня 1995 року «Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей».
- 1.5. Закон України «Про зайнятість населення» від 01 березня 1991 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. №14. ст. 170.
- 1.6. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 01 липня 1993 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 36. ст. 361.
- 1.7. Закон України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. №17. ст. 121.
- 1.8. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 року в редакції закону від 21 листопада 2002 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №2. ст. 10.
- 1.9. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів» від 03.03.1998. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. – № 34. ст. 227.
- 1.10. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15 вересня 1999 року. *Урядовий кур'єр*. 1999. Ст.187.
- 1.11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про впорядкування застосування контрактної форми трудового договору» від 19 березня 1994 року № 170.
- 1.12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про застосування контрактної форми трудового договору з керівником підприємства, що є у державній власності» від 19 березня 1993 року № 203.

2. Базова:

- 2.1. Ротань В.Г., Зуб І.В., Стичинський Б.С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. Київ: А.С.К., 2006. 975 с.
- 2.2. Трудове право України: підручник / П.Д.Пилипенко, В.Я.Бурак, З.Я.Козак та ін.; за ред П.Д.Пилипенка. К.: Ін.Юре, 2014. 552 с.
- 2.3. Болотіна Н.Б. Трудове право України, К.: Вікар, 2006. 25с.
- 2.4. Пилипенко П.Д. Проблеми теорії трудового права: монографія. Львів, 1999.

Голова фахової атестаційної комісії
майор юстиції

Наталя ОРЛОВСЬКА